

Selvstudium

Bokmål
Tom André Tveit
Verda

Selvstudium

Tom André Tveit

Selvstudium

1. utgave
Bokmål

Verda

© Tom André Tveit (Verda), Bergen, 2016.

Tittel: Selvstudium

Forfatter: Tom André Tveit

Redaktør: Tom André Tveit

Forlag: Verda

Sted: Bergen

Utgitt: 2016

Språk: Bokmål

Utgave: 1. utgave

Filart: .pdf

Størrelse: 210 mm · 297 mm (A4)

Sider: 7

ISBN: 978-82-8329-067-7

Kontaktopplysninger:

Tom André Tveit (Verda)

Postboks 2636

5827 Bergen

post@verda.no

<http://www.verda.no>

Gratis otliste (tegn- og ordliste):

På internett siden <http://www.verda.no> er det mulig å laste ned en gratis otliste (tegn- og ordliste) som ebok. Den inneholder alle de ot (tegn og ord) som er nye i bøkene gitt ut på forlaget Verda – og vil derfor kunne være til hjelp for de som i lesing av en eller flere av disse bøkene skulle møte noen ot som de ikke er kjent med. Otlisten er tilgjengelig både på nynorsk og bokmål.

Bestilling:

Se bakerst i boken for bestillingsskjema og opplysninger om hvordan bestille bøker fra Verda.

Fagspørsmål:

På internett er det mulig å få svar på fagspørsmål. Se <http://www.verda.no/fagsporsmal> for mer om pris, og om hvordan en går frem for å stille fagspørsmål, med mer.

Innspill:

Dersom det blir funnet noen feil, enten skrivefeil eller andre feil, eller noe som kan videreutvikle eller på annen måte forbedre lærebøkene, kan innspill sendes til følgende epostadresse: innspel@verda.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverksloven eller i strid med avtaler gjort med KOPINOR, interesseorgan for rettshaverer til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan føre til erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Forord

Denne boken er skrevet med det formål å forsøke få flere til å studere selv, samt det å gi litt av det som jeg selv har lært som selvstuderende som råd. Det er tydelig spor av de varer og tjenester forlaget Verda tilbyr i boken, dette har å gjøre med at en del av dette er skapt av selvstudier, og således vil kunne være til hjelp for andre selvstuderende.

Noe særskilt ved denne utgivelsen er at språkreglene forlaget Verda vanligvis bruker, omgås på det grunnlaget at mange emner som blir omtalt ikke er skrevet lærebøker av ra forlaget, slik at ordforrådet inneholder en del fremmede ord – det er derfor lagt ved en ordliste bakerst i boken som forklarer fremmedordene i tillegg til andre ord som kanskje lesere trenger forklaring på.

Forfatteren ønsker at leserene lærer noe nytt, og ellers trives med lesingen av denne boken.

Innhold

1 Innledning	1
2 Råd til selvstuderende	2
2.1 Om læreverker	2
2.2 Om språk	2
2.3 Om skjønnlitteratur	3
2.4 Om problem og løsning	3
2.5 Om politikk	3
2.6 Om religion og mytologi	3
2.7 Tilrådet læreverker	4
3 Hjelp til selvstuderende	5
Ordliste	6
Vedlegg – Døme på vitnemål	7

1 Innledning

Selvstudium er det å studere selv, og det har mange fordeler; det gir større frihet til å selv velge tid for når en ønsker å studere, hvor en ønsker å studere og hva en ønsker å studere. Men samtidig kan det være vanskelig å studere selv, særskilt når det gjelder hva en skal studere: Det er svært mange bøker og andre læremiddel tilgjengelig som er skrevet på mange ulike språk – og det er mange ulike måter læreverkene er ordnet og satt sammen på innbyrdes. Her kommer de rådene jeg vil gi deg som vil sette igang med et selvstudium til hjelp – jeg har mye erfaring med selvstudium og har derfor vunnet mange lærdommer som gjør at jeg kan vise deg hva du bør velge og hva du bør unngå. Det er umulig å tilegne seg til dømes kunnskapen i alle de bøker som finnes, men det å skulle lære om hele den verden vi lever i er en annen sak; det handler om å velge ut de rette bøkene slik at en kan klare det i løpet av den perioden en ønsker å lære, for mange av de er helt unødvendig å lese på. Er det kun ett eller flere emner en ønsker å lære seg er kunten den samme, nettopp det å finne de rette bøkene som best beskriver emnet/emnene – det er jo til dømes svært mange bøker som er skrevet innenfor hvert enkelt emne, og innholdet er mye det samme i hver av de.

Jeg skal ikke vise hva for bøker som er best, men gi råd for hvordan en skal forholde seg til selve innholdet i bøkene en velger, slik at en kan bli flinkere til å unngå det som er unødvendig å lære seg, eller på annen måte kan utsettes til en senere anledning. Når det gjelder hva for bøker som bør velges, så vil jeg likevel selvsagt tilråde mine egne først og fremst, dersom noen av emnene er interessante for deg som skal studere selv. Dette skal eg si litt mer om i et av de påfølgende avsnitt, men det kan også nevnes her at en kan ta i bruk det gratis tilgjengelige forumet på nettsiden til forlaget Verda under emnet; ‘Verda / Selvstudium’, for å samtale med og få råd av andre selvstuderende om hva for bøker som egner seg å bruke til visse emne. Dersom en trenger i hjelp i selvstudiumet på annen måte er det på nettstaden til forlaget Verda lagt til rette for mange ulike måter å få hjelp på; 1. i de emner som utgivelsene til forlaget Verda består av, er det tilgjengelig nettforedlesninger som en kan melde seg på, og dette er en god måte å tilegne seg kunnskapene på dersom en ikke mestrer det å lære kun gjennom å lese eller til dømes bruke dataprogram selv, 2. det er mulig å få privatundervisning gjennom en privat nettforedlesning – dette gjelder i hovedsak de emnene lærebøkene utgitt på forlaget Verda inneholder, 3. alle emnene i hele skoleverket i Norge blir etterhvert lagt til forumet – så langt er det lagt til 27828 emner en kan få svar på spørsmål i, 4. det er mulig å sende fagspørsmål til forlaget Verda der en i hovedsak kan spørre om innholdet i utgivelsene til forlaget, men det er også mulig å spørre om hva som helst. Ellers er det selvsagt mulig å ta kontakt med forlaget Verda dersom en har spørsmål knyttet til utgivelsene, eller noe annet som forlaget Verda har å gjøre med. En annen viktig fordel ved å bruke forlaget Verda sine varer og tjenester i ditt selvstudium er muligheten til å få bevis i form av vitnemål, og dette får en ved deltakelse i nettforedlesninger, og ved bestått prøve i de ulike emnene forlaget Verda gir ut lærebøker i. Prøvene er midlertidig ikke laget ferdig, og vil derfor bli lagt til nettsiden til forlaget Verda ved et senere høve – men, det er selvsagt mulig å begynne studere lærebøkene og senere ta gjeldende prøve når den blir tilgjengelig. Vitnemålene vil som andre vitnemål komme til gode når en til dømes skial søke jobb – da de virker som et bevis på at en faktisk har studert i den tid en har drevet med selvstudium. Det er selvsagt ingen bindingstid når en driver selvstudium, det gjelder óg dersom en nytter noen av forlaget Verda sine varer og tjenester – se ellers hver vare og tjeneste for seg for mer om priser og andre opplysninger.

2 Råd til selvstuderende

2.1 Om læreverk:

- Det tilrådes å avgrense seg til ett emne for selvstudiumet om gangen, og ikke et for stort emne. Det er også kjekt å bli erdig med et emne en har bestemt seg for å studere, slik at når en velger flere emner og mindre emner vil en lettere bli ferdig. Se gjerne til de bøker jeg har gitt ut for hvordan de er skrevet emne for emne, der emnet er sterkt avgrenset og innholdet tett pakket. Forsøk derfor å finne bøker som har en liten mengde sider, dersom det er mulig. Det er jo også kjekt å kunne legge fra seg bøker en blir ferdig med lettere, da en kan fort gå lei av den samme boken.
- Unngå å henge seg opp i personnavn og stednavn – dersom da studien ikke går ut på nettopp å studere dette særskilt for seg selv. Enkelte bøker kan ha et innhold med flere tusen personnavn og stednavn, og dette vil ofte komme i veien for det emnet en egentlig skal studere. Dette gjelder tilsvarende tolkning av personnavn og stednavn og oversetting av fremmede personnavn og stednavn.
- Unngå å studere historiske eller kulturelle innslag om et emne, selv enn om det handler om emnet – dette er noe som en kan studere senere når en først har lært å mestre ett emne. Dette gjelder selvsagt ikke om det er historie eller kultur en skal studere.

2.2 Om språk:

- Det viktigste en bør vite om språk, er at det kun er trang for ett språk for å kunne lese, skrive og tale. Dette er viktig da det er svært mange språk i verden idag, og de fleste er ulike blandinger av ulike språk. Nynorsk er et språk som til dømes har ordlister med flere tusen fremmede ord fra mange ulike språk. Et godt råd er derfor å velge ett språk en ønsker å studere med, og alltid når en møter et fremmedord en ikke kjenner til forsøke å finne et ord i det språket en har valgt, og lærer seg det i stedet for fremmedordet – dette vil ofte være mulig, men det er også tilfeller der et språk mangler et eget ord slik at fremmedordet likevel må læres.
- Det er slik at mange ord brukes ulikt i ulike fag, har ulike betydninger; her tilråder jeg å forsøke å finne ut hva ordet betyr i ditt eget språk om det gjelder et fremmedord, og deretter forsøke å forstå hvordan det er nyttet i de ulike emner utifra det – og selv velge å bruke den ene betydningen en har funnet.
- Ver kritisk til språket i bøkene – dersom du merker at språket på noen måte blir vanskelig, og du ser at det kunne vært skrevet bedre, forsøk heller å finne en annen bok om det samme emnet som kan være bedre. Et råd er å lese språkreglene jeg nytter til mine utgivelser som kan finnes på følgende side: <http://www.verda.no/bokmal/regler.php>. Det kan legges til at denne utgivelsen er et unntak når det gjelder bruk av språkreglene, da jeg omtaler her en del emner som jeg enda ikke har skrevet lærebøker i.
- Dersom du velger norsk, enten bokmål eller nynorsk til å studere med, så kan jeg tilråde å følge med på både nye ord jeg skaper, samt de ord jeg oversetter fra andre språk til norsk. Siste utgave av denne ordlisten er å inne ved den følgende lenken: <http://www.verda.no/bokmal/varer.php>. Her finner en ord og emner som jeg har skrevet om, en samling av de ord innenfor det emnet som er kun norske.
- Dersom det er et fremmed språk du ønsker å studere i selvstudiumet så gjelder selvsagt ikke rådet om å kun holde seg til ett språk, men det kan legges til at dess bedre en mestrer ett språk jo lettere blir det å tilegne seg et annet.

2.3 Om skjønnlitteratur:

- Unngå dikt, romaner og annet slik skjønnlitteratur, dersom dette ikke havner innenfor det emnet du skal studere. Slik litteratur inneholder som regel ikke et avgrenset emne en kan lære om, og er ofte skrevet i et poetisk, overført språk, som kan være vanskelig å forstå da det ofte må tolkes på en særskilt måte.

2.4 Om problem og løsning:

- Unngå det som viser seg å være uløste problem, og heller fokuser på løsninger. Da vil en selv også være bedre rustet til å skaffe seg om ikke en løsning, så et holdepunkt blant de problemer som fremdeles er uløst, når en først møter de.
- Unngå diskusjonsforum foruten løsninger – samt forum der en kan være ukjent (anonym), fordi då får ein sjeldan gode tilbakemeldingar, risikoen er i alle fall at ein får dårlege tilbakemeldingar.
- Unngå filosofifaget dersom dette ikke er det emnet en skal studere – dette på grunn av at filosofifaget er som et vitenskapsgrunnlag til universitetene, og inneholder mange av de problemstillinger som er uløste. Jeg vil tilråde å uansett lære ereng i stedet for; som er et emne som er tilgjengelig i en lærebok samt ved en nettforedlesning ved forlaget Verda. Ereng virker også som et vitenskapsgrunnlag. Ved hjelp av ereng er det faktisk utviklet en løsning til et problem som fortsatt gjelder i filosofifaget, som en kan lese om i artikkelen: «Sokrates reinkarnert og «filosofiens» død?». Filosofifaget blir med dette derfor tilrådd å først studere en gang senere.

2.5 Om politikk:

- Jeg vil med dette ikke gå ut med hva min påstand er når det gjelder politikk, og jeg vil tilråde de uten noe ståsted å være nøytrale overfor politikk for å utsette dette emnet til senere. En viktig årsak til dette, er at det finnes mye vanskelig litteratur innenfor emnet, og de mange konflikter i verden vitner om at der fremdeles er mange problem. På samme måte som at politikere vil være bedre egnet til å ta avgjørelser når de har gode kunnskaper om ulike emner, vil óg du som skal studere selv være bedre egnet til å finne et politisk ståsted når du har blitt mer kunnskapsrik.
- Jeg vil gi råd om at det viktigste problem for politikk kan kort forklares som å være noe så enkelt som om der er ingen, en eller flere som skal lede, deretter om hva for måte det skal skje på.
- Rådene som gjelder selvsagt ikke dersom en ønsker å nettopp studere dette emnet, eller til dømes ønsker å bli medlem i et visst politisk parti – da vil det å lære seg den litteratur som finnes i alle all være positivt.

2.6 Om religion og mytologi:

- Jeg vil med dette ikke gå ut med hva mitt ståsted er når det gjelder religion og mytologi, og jeg vil tilråde de uten noe ståsted å være nøytrale overfor religion for å utsette dette emnet til senere. Det er mye tvil, usikkerhet og uløste problem, når det gjelder religion, og derfor vil en kunne tilegne en holdning om emnet senere en gang når andre emner som er løst er lært. Litteraturen innenfor religion er også ote poetisk og langvarig, som kan gjøre den vanskelig – dess mer kunnskapsrik en er, vil en stå bedre rustet overfor det å lære seg den.
- Jeg vil gi det råd til de som ikke har noen holdning omkring religion nå at kort forklart gjelder problemene innenfor religion om der er ingen, en eller lere skaperer eller gudar, og deretter hva den eller de står for.

- Rådene omkring religion gjelder selvsagt ikke dersom en ønsker å nettopp studere dette emnet, eller til dømes ønsker å bli medlem i et visst trosamfunn – da vil det å lære seg den litteratur som finnes i alle fall være positivt.

2.7 Tilrådet læreverk:

- Holder en seg til de rådene jeg alt har gitt, så innskrenker litteraturen seg svært mye – en blir faktisk håndterlig! Den vil bli noe du enklere kan mestre, og jeg mener det er mulig å lære om alt, dersom en gjør det rett. Det er svært mange kjekke emner du som selvstuderende har fremfor deg.
 - Jeg vil tilråde selvstuderende å bruke litt tid på, om en ikke har kunnskap om det, hvordan litteraturen er satt sammen på – hva for emner som finnes, og hvordan de er ordnet i overordnede emner på. Dette for å kunne få en rett begynnelse – fordi det er slik at med rett begynnelse blir det enklere å bygge videre på det en har lært etterhvert. Begynner en feil så vil mye en lærer kunne bli vanskeligere da en mangler visse grunnleggende kunnskaper. Jeg vil i denne utgaven la det å skaffe oversikt over litteraturen være noe hver og en kan gjøre selv, men dette ikke foruten at jeg gir fra med et godt grunnlag: Jeg vil sterkt tilråde alle de bøkene gitt på forlaget Verda. De er skrevet på en slik måte at hver og en av de fra den første i den påfølgende listen bygger på hverandre. Derfor om en begynner med disse bøkene vil en utvilsomt få et godt grunnlag å bygge videre på, og der for hva som helst emne en ønsker å studere selv.
- Erenglære
 - Kestlære
 - Følgelære
 - Diemlære
 - Mengdelære
 - Gjumlære
 - Regnelære

Det å skaffe seg oversikt over den litteraturen som finnes vil en óg kunne utsette inntil disse emnene er lært. Om ikke alle emnene virker interessante tilrådes det å i alle fall studere den første av de - erenglære.

3 Hjelp til selvstuderende

I det følgende skal jeg vise hvordan forlaget Verda med sine tjenester kan være til hjelp for deg som skal studere selv.

Om forum:

- Forumet forlaget Verda har sine nettsider, er ein glimrande møteplass for sjølvstuderande. Det er gratis, og det skal inneholde alle emnene i det norske skoleverket, og i tillegg har det en egen side for nettopp selvstuderende..
- Midlertidig er det lagt 27828 emner fra skoleverket til forumet, og i tillegg er der å finne emner ra forlaget Verda sine utgivelser óg.
- Forumet finnes på dette nettstedet: verda.no/forum

Om nettførelser:

- Det er mulig å melde seg på nettførelser innenfor alle de emner det er gitt ut lærebøker i fra forlaget Verda.
- Det blir utstedt vitnemål til deltakere av nettførelser – dette er et kjekt bevis å ha ved til dømes jobbintervju som dokumentasjon på selvstudium.
- Se vedlagt vitnemål side 7 for et døme.

Om fagspørsmål:

- På nettsiden til forlaget Verda er det mulig å spørre alle slags fagspørsmål.
- Fagspørsmål kan spørres fra dette nettstedet: verda.no/fagsporsmal

Om privatundervisning:

- Det er mulig å få privatundervisning på internett som en nettførelse. Det er i hovedsak lærebøkene eller dataprogrammene gitt ut på forlaget Verda det blir gitt privatundervisning i.
- Les mer om privatundervisning på: verda.no/privatundervisningnett

Om prøver:

- Det skal utvikles prøver som kan taa på nett for lærebøkene gitt ut på forlaget Verda.
- Deltakere skal få vitnemål etter bestått prøve – tilsvarende vitnemål som blir gitt til deltakere av nettførelser.

Lykke til med selvstudium!

Ordliste

Om ordlisten

Ordlisten er inndelt i en bokstavlig orden.

Bokstavlig orden:

anonym -, -, -e det å vere ukjent.

bevis -et, -, -ene noko som viser at noko er gyldig.

blanding -en, -er, -ene to eller fleire ting saman.

dataprogram -et, -, -ene ei forskrift for korleis data skal brukast.

diem -et, -, -ene kest og handlingar saman. Diem har minst to kest med minst éi samanlikning, og ellers handlingar seg imellom

diskusjonsforum -et, -, -ene ein stad å halde ei samtale.

emne -t, -r, -ne eit stykkje til å lage noe av.

ereng -et, -, -ene eit verktøy for læring, og kan brukast til å lære, skape ei læra, eller for å løyse opp ei lære. Har teiknet '∞'.

filosofi -en glede for vitenskap.

form -en, -er, -ene en skap.

forum -et, -, -ene et sted å holde en samtale.

gjum -et, -, -ene en gjerning og muligens gjentakelse av gjerningen sammen.

holdepunkt -et, -, -ene et sted en kan holde seg i.

historisk -, -, -e det å ha noe med fortellingen av fortiden å gjøre.

interessant -, -, -e noe som er spennende.

kest -et, -, -ene tall, egenskap og enhet sammen. Kest er derfor enklest forklart en mengde av noe, der tallet gir mengden, enheten det som vi har en mengde av, og egenskapen en eigenskap ved enheten

kritisk -, -, -e det at noe er viktigst for noe anna.

kultur -en, -er, -ene noe som er dyrket av mennesker.

kunst -en noe sært en kan.

litteratur -en det som er skrevet.

mytologi -en fortelling som har med gudar.

nøytral -, -t, -e det å være i midten av motsetninger.

parti -et, -, -a en samling av mennesker.

periode -, -en, -ar, -ane en sammenhengende mengde tid

politiker -en, -ar, -ane en som driver med politikk.

positiv -, -t, -e den siden av en motsetning som er med noe.

pris -en, -ar, -ane en verdi omtalt i penger.

privat -en det som hører til en selv.

privatundervisning -a privat undervisning.

problem -et, -, -a noe som ikke er løst.

prøve -a, -ar, -ane det å tilse om noe er på en viss måte.

religion -en, -ar, -ane en tro som har med opphavet å gjøre.

risiko -en det som gjelder når noe er usikkert.

roman -en, -ar, -ane en lengre fortelling.

selvstudium -iet, -, -ia el. -iane det å lære selv.

studere -er, -te -t det å lære. .

språk -et, -, -a det som mennesker bruker til å tale med.

skjønnlitteratur -en litteratur som har med det skjønne å gjøre.

tolke -ar, -a, -a det å forsøke finne ut hva noe er.

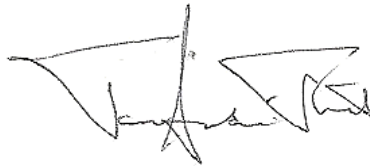
Vitnemål

Tom André Tveit

har deltatt i nettførellesningen

Erenglære

på nettstedet til forlaget Verda.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tom André Tveit', with a stylized flourish at the end.

Tom André Tveit
Verda
Bergen
15.07.2016

Andre bøker og ebøker utgitt av forlaget Verda:

Bok ∨ Ebok	Språk
Erenglære	Nynorsk
Erenglære	Bokmål
Kestlære	Nynorsk
Kestlære	Bokmål
Følgjelære	Nynorsk
Følgjelære	Bokmål
Diemlære	Nynorsk
Diemlære	Bokmål
Mengdelære	Nynorsk
Mengdelære	Bokmål
Gjumlære	Nynorsk
Gjumlære	Bokmål
Reknelære	Nynorsk
Regnelære	Bokmål
Otliste	Nynorsk
Otliste	Bokmål
Sjølvstudium	Nynorsk
Selvstudium	Bokmål

Disse kan bestilles på nettsiden: <http://www.verda.no>

